

Kraków

ZADANIE PUBLICZNE JEST
FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW
MIASTA KRAKOWA

Rekomendacje

Krakowskiego Panelu **Klimatycznego**

krakowski
panel
klimatyczny

Kraków, 21 czerwca 2021 r.

Sz. Pan
Andrzej Kulig
I Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa
ds. Polityki Społecznej i Komunalnej

Szanowny Panie Prezydencie,

przedstawiamy Panu rekomendacje Krakowskiego Panelu Klimatycznego, pierwszego panelu obywatelskiego w Krakowie. Są one efektem kilkumiesięcznych prac nad wypracowaniem odpowiedzi na pytanie: **Jak Miasto Kraków i mieszkańcy mogą ograniczyć zużycie energii i zwiększyć wykorzystanie energii odnawialnej?**

Głosowanie nad rekomendacjami poprzedzał szereg spotkań edukacyjnych i deliberacyjnych, w tym wystąpienia przedstawicieli i przedstawicielek Urzędu Miasta Krakowa, wystąpienia niezależnych ekspertów i ekspertek, a także organizacji pozarządowych, ruchów nieformalnych, biznesu i partii politycznych. Paneliści i Panelistki w swoich pracach nad rekomendacjami byli także wspierani przez doświadczony zespół facylitacyjny.

Spośród kilkuset pomysłów, ostatecznie wypracowano 35 rekomendacji, które zostały poddane głosowaniu. **Aż 32 rekomendacje uzyskały aprobatę co najmniej 80% głosujących, co oznacza, że mają one charakter wiążący dla Prezydenta Miasta Krakowa, który zobowiązał się do ich wdrożenia.**

Zapraszamy do zapoznania się z efektami prac Krakowskiego Panelu Klimatycznego oraz zwracamy się z prośbą o przygotowanie planu ich realizacji. Przedstawiamy także propozycje rekomendacji poza tematem Panelu z prośbą o rozważenie ich wdrożenia.

**W imieniu Panelistów
i Panelistek Krakowskiego Panelu
Klimatycznego**

**W imieniu Operatora
Krakowskiego Panelu Klimatycznego**

Konrad Szpak

**Prezes Zarządu
Fundacja Instytut Polityk Publicznych**

01

Ambicją Krakowa jest jak najszybsze osiągnięcie neutralności klimatycznej. Mając na uwadze wyzwania związane ze sprawiedliwą transformacją i przeciwdziałaniem wykluczeniu energetycznemu oraz aktualne możliwości ekonomiczne, technologiczne i prawne, proces ten będzie rozłożony w czasie. Do końca 2022 roku zostanie przygotowana Strategia Klimatyczna Krakowa, przedstawiająca plan dojścia do neutralności klimatycznej, zakładająca co najmniej 30% redukcję emisji gazów cieplarnianych do 2030 roku względem 2018 roku, co najmniej 80% redukcję emisji do roku 2040 oraz osiągnięcie neutralności klimatycznej nie później niż do 2050 roku. Strategia zostanie wypracowana w sposób partycypacyjny, a prace nad jej stworzeniem i wdrażaniem powinny być koordynowane przez specjalnie powołany przez Prezydenta zespół lub jednostkę. Postępy prac będą corocznie raportowane, a Strategia regularnie ewaluowana, aby dostosować opisane w niej cele i przyjęte ścieżki działania do aktualnej wiedzy naukowej i możliwości technologicznych, z zastrzeżeniem nieobniżania przyjętych celów.

93,33%

02

Opracowanie i wdrożenie kompleksowego programu edukacyjno-informacyjnego w zakresie wyzwań klimatycznych i środowiskowych, skierowanego do mieszkańców i mieszkańek Krakowa. Program powinien uwzględniać potrzeby różnych grup odbiorców (m.in. dzieci, młodzież, dorośli, seniorzy, właściciele i zarządcy budynków, przedsiębiorcy, inwestorzy) oraz wykorzystywać różnorodne narzędzia edukacji i komunikacji takie jak: cykliczne wydarzenia edukacyjne w dzielnicach, spotkania ze ekspertami, materiały edukacyjne dla nauczycieli i placówek oświatowych; media lokalne, informacje w komunikacji miejskiej, informacje w przestrzeni publicznej, ekrany informacyjne itp.

96,67%

03

Utworzenie kompleksowego punktu doradztwa energetycznego rozszerzającego dotychczasową ofertę doradczą UMK oraz utworzenie grupy doradców energetycznych wspierających mieszkańców i mieszkanki Krakowa w realizacji inwestycji związanych z termomodernizacją i instalacją OZE. Centrum powinno odpowiadać na potrzeby różnych grup odbiorców (od właścicieli domów jednorodzinnych do zarządców budynków wielorodzinnych), wspierać mieszkańców na każdym etapie inwestycji (wybór rozwiązań, informacja o możliwych źródłach finansowania, wsparcie w załatwianiu kwestii formalnych) oraz działać możliwie sprawnie (reguła „jednego okienka”).

95%

04

Utworzenie Centrum Edukacji i Doradztwa klimatycznego w formie „zeroemisyjnego” budynku demonstracyjnego, które działałoby w formule parku doświadczeń umożliwiając zapoznanie się na żywo z dostępnymi technologiami i rozwiązaniami z zakresu termomodernizacji, oszczędzania energii oraz wykorzystania energii z OZE. Centrum powinno dysponować również mobilnym punktem edukacji i doradztwa, tak aby możliwa była realizacja zadań edukacyjnych i doradczych m.in. na wydarzeniach organizowanych w mieście.

91,67%

05

Zapewnienie efektywnej edukacji, informacji i doradztwa klimatycznego na poziomie dzielnic m.in. poprzez organizowanie cyklicznych spotkań z mieszkańcami dotyczących wyzwań klimatycznych i środowiskowych, organizację spotkań z doradcami na terenie dzielnicy, organizację wydarzeń informacyjnych i promocyjnych w dzielnicach.

88,33%

06

Szeroka promocja inwestycji i projektów realizowanych w ramach transformacji klimatycznej miasta, w tym promocja Kwartalu Klimatycznego, projektów termomodernizacyjnych, instalacji OZE zainstalowanych na budynkach miejskich itp. Promocja może być realizowana za pomocą m.in. tablic i ekranów ustawionych przy inwestycjach, informujących mieszkańców o zastosowanych technologiach i oszczędnościach w zużyciu energii uzyskanych za pomocą tych technologii.

86,67%

07

Rozszerzenie organizacji cyklicznych (co najmniej raz na kwartał) dni otwartych w obszarze klimatu, energii i środowiska przez Urząd Miasta Krakowa oraz spółki miejskie dla mieszkańców i mieszkank Krakowa oraz wycieczek edukacyjnych dla przedszkoli i szkół.

91,67%

08

Stworzenie przestrzeni współpracy i dialogu w zakresie transformacji klimatycznej Krakowa z uwzględnieniem zróżnicowanych interesariuszy i zachowaniem transparentności działania.

93,33%

09

Przeprowadzenie, z wykorzystaniem zewnętrznych źródeł finansowania, przeglądu budynków Gminy Miejskiej Kraków pod względem zużycia energii, potrzeb termomodernizacyjnych, możliwości zastosowania pomp ciepła i instalacji fotowoltaicznych czy wykonania audytów energetycznych, przyjęcie standardów głębokiej termomodernizacji oraz opracowanie długofalowego programu głębokiej termomodernizacji gminnych budynków użyteczności publicznej, uwzględniającego dostępne źródła finansowania wraz z celami pośrednimi, planami wdrożenia oraz corocznym raportowaniem postępów.

85%

10

Wykorzystanie, tam gdzie to możliwe i zasadne, instalacji fotowoltaicznych w gminnych budynkach użyteczności publicznej oraz miejskich obiektach takich jak parkingi, garaże, przystanki, zajezdnie MPK wraz z podjęciem starań na rzecz zwiększenia finansowania inwestycji ze środków własnych oraz pozyskania finansowania ze źródeł zewnętrznych.

98,33%

11

Stworzenie programu dofinansowań do zakupu i montażu instalacji odnawialnych źródeł energii dla budynków wielorodzinnych.

93,33%

12

Przygotowanie do końca 2022 roku analizy w zakresie dostępnych terenów w Krakowie pod względem ich wykorzystania do budowy farm fotowoltaicznych.

88,33%

13

Przygotowanie i wdrożenie, po wprowadzeniu odpowiednich przepisów prawa, pilotażowego projektu społeczności energetycznej w Krakowie wraz zaproponowaniem terenów do jej założenia, analizą korzyści, kosztów i ograniczeń oraz przeprowadzeniem kampanii informacyjnej.

86,67%

14

Podejmowanie działań na rzecz zmiany przepisów prawa w zakresie wprowadzenia prosumenta zbiorowego oraz ułatwienia korzystania z instalacji fotowoltaicznych w budynkach wielorodzinnych.

96,67%

15

Montaż lekkich paneli fotowoltaicznych (lub innych rozwiązań OZE) na hybrydowych autobusach i tramwajach jako forma ich promocji oraz oszczędności, wraz z informowaniem o korzyściach, kosztach i ograniczeniach.

83,33%

16

Wzmocnienie współpracy GMK z krakowskimi uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w obszarze klimatu i energii, w tym w zakresie magazynowania energii i ciepła oraz wykorzystania wodoru jako paliwa.

93,33%

17

Rozwój oferty Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Krakowie na dostarczanie ciepła ekologicznego poza ekonomicznym zasięgiem tradycyjnej sieci ciepłowniczej wraz z analizą możliwości wykorzystania ciepła odpadowego i chłodu z ciepła sieciowego.

86,67%

18

Stworzenie projektu demonstracyjnego obrazującego różne sposoby zapobiegania przegrzewaniu się budynków: metody pasywne (zacienienie drzewami lub markizami), chłodzenie pompami ciepła czy produkcja chłodu z ciepła. Rozważyć realizację w ramach Centrum Edukacji i Doradztwa klimatycznego.

81,67%

19

Przeanalizowanie liczby punktów zasilania miejskich autobusów energią odnawialną z paneli słonecznych pod kątem ich zwiększenia.

81,67%

20

Organizowanie przez Urząd Miasta Krakowa grup zakupowych dedykowanych ograniczeniu zużycia energii i kosztów mediów energetycznych, np. urządzeń do kompensacji energii biernej, ultralekkich i elastycznych paneli fotowoltaicznych.

90%

21

Stworzenie systemu zachęt dla przedsiębiorców stosujących rozwiązania w obszarze zmniejszenia zużycia energii i zwiększenia wykorzystania energii odnawialnej.

93,33%

22

Przygotowanie programu wymiany oświetlenia ulic i przestrzeni publicznych w Krakowie z wykorzystaniem nowoczesnych rozwiązań, jego systematyczna realizacja wraz z rozbudową inteligentnego systemu zarządzania oświetleniem miejskim, z uwzględnieniem konieczności zmniejszenia zanieczyszczenia światłem, w tym poprzez odpowiednie zarządzanie oświetleniem miejskim, przygotowanie wniosku o zmianę odnośnej uchwały Rady Miasta Krakowa oraz promocję dobrych praktyk w tym zakresie wśród podmiotów prywatnych.

95%

23

Opracowanie łatwego proceduralnie programu wsparcia dla termomodernizacji budynków wielorodzinnych, z budżetem adekwatnym wobec skali potrzeb, połączonego z szerokimi działaniami informacyjno-edukacyjnymi i doradczymi skierowanymi do właścicieli, zarządców i administratorów.

93,33%

24

Stworzenie, w celu wspierania osiągnięcia neutralności klimatycznej, programu rozwoju i ochrony zielonych przestrzeni miasta zakładającego m.in. powiększanie obszarów terenów zielonych i rewitalizację terenów należących do GMK oraz aktywizację prywatnych właścicieli i innych podmiotów do tworzenia różnorodnych zielonych przestrzeni w Krakowie.

96,67%

25

Przygotowanie i promocja standardów energetyczno-klimatycznych budynków nowych i termomodernizowanych, z uwzględnieniem kosztów eksploatacji, realizacja nowych budynków GMK jako zero lub niskoemisyjnych oraz wykorzystanie budynków gminnych realizowanych zgodnie ze standardami energetyczno-klimatycznymi do promocji i edukacji w zakresie stosowanych rozwiązań.

96,67%

26

Promowanie standardów energetyczno-klimatycznych budynków i inwestycji wśród deweloperów i inwestorów komercyjnych oraz stworzenie systemu zachęt motywujących do ich stosowania.

93,33%

27

Opracowanie i wdrożenie kryteriów klimatycznych dla poszczególnych typów zamówień publicznych Gminy Miejskiej Kraków. Uwzględnianie w kryteriach kosztów środowiskowych, w tym nabycia i eksploatacji zamawianych produktów i usług.

88,33%

28

Opracowanie, wdrożenie i promocja standardów klimatycznych dotyczących organizacji imprez masowych współfinansowanych przez Gminę Miejską Kraków, w tym w zakresie wyliczania i kompensacji śladu węglowego.

80%

29

Wykonanie analizy potrzeb w zakresie zwiększenia możliwości załatwienia spraw administracyjnych w Gminie Miejskiej Kraków w sposób stacjonarny i zdalny.

86,67%

30

Uwzględnienie kwestii klimatycznych w aktualizacji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Krakowa. Zmiany te powinny być przygotowane w partycypacyjny sposób, z uwzględnieniem najlepszych praktyk krajowych i zagranicznych.

91,67%

31

Działania na rzecz zmiany w przepisach prawa w zakresie obowiązków inwestorów w procesie inwestycyjnym uwzględniających wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz właściwe zagospodarowanie terenu, w tym wód opadowych i przestrzeni biologicznie czynnych.

93,33%

32

Przekazanie Prezydentowi Miasta Krakowa rekomendacji wypracowanych poza tematem Krakowskiego Panelu Klimatycznego w celu rozważenia ich wdrożenia.

96,67%